

Josip Lisac
Zadar

NAD KARTAMA HRVATSKIH DIJALEKATNIH RJEČNIKA OD 1990. DO 2015.¹

UDK: 811.163.42'374

Rukopis primljen za tisak 20.9.2018.

Izvorni znanstveni članak

Original scientific paper

Hrvatska dijalekatna leksikografija u 20. stoljeću dugo je bila nerazvijena i zanemarena, u drugoj polovici stoljeća pomalo je oživjela, da bi od 1990. bila izvanredno živa, ne samo čakavska nego i štokavska i kajkavska. Sad već postoje i vrlo opsežni i izvanredno vrijedni rječnici brojnih autora, a oni su sigurno izvrsna građa za lingvističke i mnoge druge raščlambe. Ovdje se donose karte koje prikazuju hrvatsku dijalekatnu leksikografiju određenoga razdoblja.

Ključne riječi: dijalekt; hrvatski jezik; leksikografija; narječje

---

¹ Ovaj je rad sufinancirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2014-09-1946 (Dijalektološka i jezičnopovijesna istraživanja hrvatskoga jezika, voditelj: prof. dr. Josip Lisac). U radu se uglavnom ne donose mjesta gdje su leksikografska djela objavljena. Donose se govori ili područja na koje se pojedina ostvarenja odnose. Pojediniosti se uglavnom mogu naći u navedenoj literaturi, osobito u Lisac 2012. i 2016., a donose se i novootkriveni podatci koje je teško pratiti jer je dijalektalni leksikografski rad golem i često otežavajuće otkrivan. Rad je nastao na temelju prinosa za Međunarodni kongres slavista u Beogradu 2018., a potaknut je velikim interesom koji je na kongresu pokazan za pripremljene karte.

Hrvatska dijalekatna leksikografija u 20. stoljeću dugo je bila zanemarena i nerazvijena, osobito u prvoj polovici toga stoljeća kada je broj rječnika hrvatskih organskih idioma bio malen, a uglavnom ni jedan od njih nije bio opsežnije zasnovan. Pogled u hrvatsku leksikografiju kraja 20. stoljeća sugerirao je znalcima da doba nakon 1990. nazovu desetljećem čakavske leksikografije, no u 21. stoljeću nastavilo se kao u kratkom prethodnom razdoblju, pa sad već dvadesetak godina svjedočimo renesansi čakavske leksikografije, a znatne uspjehe postižu i kajkavski i štokavski leksikografi. Najnovija djela iz čakavske i ne samo te leksikografije pokazuju kako je zamah do kojeg je došlo potkraj 20. stoljeća nastavljen i dalje, pa sad imamo i goleme rječnike u svim hrvatskim narječjima. Rječnicima su autori i brojni jezikoslovci i brojni amateri, izvorni govornici i oni koji to nisu, a njihova su ostvarenja često izvrsna građa ne samo za lingvističke nego i za ostale različite raščlambe. Kad sam se na međunarodnom znanstvenom skupu u Zagrebu o dijalekatnoj leksikografiji 2006. (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti) upitao koji bi nam dijalekatni rječnici bili najpotrebniji, tada moji odgovori nisu bili kakvi su danas, drugim riječima, stanje se je promijenilo, ali su neki leksikografski nedostaci uočeni tada ostali i do danas nepopravljeni. Sažeto ćemo u radu pregledati situaciju, uz napomenu da se sada na internetu može pronaći vrlo mnogo dijalekatnih rječnika i zbirki riječi. Npr. možemo pregledati internetski rječnik kaljskoga govora (čakavski ikavsko-ekavski govor na otoku Ugljanu) ili istarski rječnik. Također se u nekim školama odvija vrlo znatan leksikografski učenički rad koji mjestimice rezultira i slikovnim rječnicima, a njih ima i izvan obrazovnoga sustava. Uz mnoga književna dijalekatna izdanja često nalazimo i popratne rječnike, a razumije se samo po sebi da to nisu dijalekatni rječnici, iako su im umnogome bliski. Tako npr. mali rječnik sadrži knjižica *Kako se puli nas ruzinalo / Kako se kod nas govorilo*, koju je napisao Valentin Jakac, a riječ je o kratkim prozama. Jakac je pisao govorom mjesta Gamboci kod Buja i Umaga. Sastavio je i rječnik toga mjesta na 258 stranica, ali on nakon autorove smrti 2016. nije tiskan.

U č a k a v š t i n i još nam nedostaje opsežniji rječnik kojega od govora buzetškoga dijalekta. Ono što je dosada ostvareno doista je premalo (nastojanja Antona Medice i Josipa Žmaka, a riječ je o govorima Račje Vasi i Podgaća), iako je istraživanja bilo mnogo, poglavito nastojanjem Nataše Vivode, autorice knjige *Buzetski*

Nakon kongresa pripremio sam ovaj tekst, a u izradi karata izrazitu vještinu pokazao je Tome Marelić, asistent na Sveučilištu u Zadru, Odjel za geografiju. Hvala i njemu i Josipu Faričiću, prorektoru Sveučilišta u Zadru, koji ga je potakao na suradnju sa mnom.

govori, Koper, 2005. Ovdje sada zanemarujemo pitanje koliko je to istraživanje bilo uspješno.

Želje da bolje upoznamo južnije govora jugozapadnoga istarskog dijaleka lijepo se ostvaruju. Nakon davnog (i) leksikografskog rada Josipa Ribarića (1940; drugo izdanje 2002) sad već imamo *Rječnik medulinskoga govora* (Medulin, 2010) Marije Peruško te *Rječnik roverskih i okolnih govora* (Pazin – Zagreb – Pula, 2014) Slavka Kalčića, Gorana Filipija i Valtera Milovana, a to svakako nije sve što bi trebalo spomenuti. Ističemo i *Mali funtanjarski rječnik* (Funtana, 2006) Alexandra Selmana te neobični *Čakular kaštelirskega govora klašika* (Kaštelir, 2012) Ninija Antonija Simonettija, ali to je jedan od govora južnočakavskog dijalekta, kao i kod mjesta Gamboci.

Sjevernočakavski (ekavski) dijalekt leksikografski se počeo obrađivati još početkom 20. stoljeća, a sada imamo i labinski rječnik *Gonan po nase* (1992, 2006) Marijana Milevoja (tu se polazi od labinskih natuknica), a dvaput je tiskan i njegov rječnik *Vadin po nase* (2004, 2016). Rječnik *Vadin po nase* navodi hrvatske standardne riječi i zatim domaće čakavske ekvivalente. U okviru izvrsne monografije Janneke Kalsbeek o govoru Orbanića kod Žminja (1998) čitamo i njezin dragocjeni rječnik. Franjo Mohorovičić-Maričin tiskao je 2001. *Rječnik čakavskog govora Rukavca i bliže okolice*, 2003. Đurđica Ivančić-Dusper crikvenički rječnik, zatim ista autorica u suradnji s Martinom Bašić *Rječnik crikveničkoga govora*, Crikvenica, 2013. Nikola Velčić objavio je 2003. rječnik govora Beloga na Cresu (*Besedar blejske tramuntane*), a Alvišana Klarić aneksni rječnik u sklopu svoje knjige o govoru Gračišća (*Govor Gračišća*, Pazin, 2012). Marom Sandre Tamaro izišao je *Rječnik boljunskih govora* (Pula, 2015) Ivana Francetića (1884 – 1973). Spomenuta urednica i priređivačica popratila je boljunske riječi etimološkim komentarima. Napominjem da sam doznao i za rječnik kojem je autor Giovanni (Nino) Bracco, a izgleda da je objavljen 2009. i 2015. u Italiji. Donosi riječi iz Nerezina na Lošinju.

Srednjočakavski (ikavsko-ekavski) dijalekt leksikografski je počeo istraživati Václav Vážný koji je sastavio rječnike govora Hrvatskoga Groba (1925) i čakavskih govora u slovačkom Podunavlju (1927). Slijedio je rad mnogih drugih istraživača, a onda su tijekom devedesetih godina rječnike objavili Marinko Perušić (područje Duge Rese i Karlovca, 1993) i Ankica Piasevoli (Sali, 1993), male rječnike Sanja Vulić i Jela Maresić (Klimpuh i Novo Selo u Gradišću, 1997, 1998) te Sanja Vulić i Bernardina Petrović (Hrvatski Grob, 1999). Tu su i rječnici Josipa Krajača (Bosiljevo, 1999), Dušana Milića (Draga, 1999) i Šime Ružića Sudčeva (Pićan, 1999). Mnogi prilozi slijedili su i dalje: Tomislav Maričić Kukljičanin (Kukljica, 2000), Margita Nikolić (Unije, 2000). Početkom novoga tisućljeća svoje rječnike objavljuju Nikola Kustić (Pag, 2001), Berislav Ropac (Tribalj, 2001), Milan Mo-

guš (Senj, 2002), Ladislav Radulić (Rivanj, 2002), Branko Turčić (Dobrinj, 2002), Milan Kranjčević (Kompolje u Lici, 2003), Josip M. Sokolić-Kozarić te Gojko M. Sokolić-Kozarić (Novi Vinodolski, 2003), Mihovil Lovrić i Andrija Željko Lovrić (Baška i još neki govori, 2004), Ferdinand Takač (Hrvatski Grob, 2004). Sve su to znatni rječnici, a takvi slijede i dalje: Žarko Martinović (Iž, 2005), Ivo Oštarić (Kolan na Pagu, 2005), Bernadeth Zadrovich (Prisika u Mađarskoj, 2006), Mihaela Matešić (Vrbovsko, 2006, 2007), Ivan Mahulja (Omišalj, 2006). Nakon stanovite stanke dobili smo rječnike Ante Tonija Valčića (otok Ošljak kod Zadra, 2012), Josipa Orlanda Hrvatina (Pasjak u Liburnijskom krasu, 2013), Ante Smoljana (Ist, 2013, drugo izdanje 2015), Gordane Rančić (Brbinj na Dugom otoku, 2013), Radoslava Runka (Mrkoči u općini Gračišće, 2014) te Ivanke Bralić (područje Šmrike i Kraljevice, 2014). Razumije se da je poznavanje čakavskog leksika ikavsko-ekavskog tipa bitno popravljeno.

Južnočakavski (ikavski) dijalekt bio je osjetno zahvaćen leksikografskim radom već prije 1990. Devedesetih godina dobivamo rječnike Duška Geića i Mirka Slade Šilovića (Trogir, 1994), Lovre Vlahova (Šepurine na Prviću, 1996), Andra Roki Fortunata (Vis, 1997) i Tonka Radišića (Split, 1999), također omanje rječnike Sanje Vulić i Jele Maresić (Tkon na Pašmanu, 1996) te samostalno Sanje Vulić (Drvenik, 2000). Split je dobio više leksikografskih ostvarenja nakon rezultata Tonka Radišića (Berezina Matoković-Dobrila, 2004; Thomas Magner i Dunja Jutronić, 2006; Željko Petrić, 2008), uz obrađenu frazeologiju, hrvatsku i talijansku (Mira Menac-Mihalić – Antica Menac, *Frazeologija splitskog govora s rječnicima*, 2011; *Frazemi i poslovice u dalmatinsko-venecijanskom govoru Splita*, 2014). U posljednje doba rječnike su dobili Poveljana na Pagu (Ante Tičić 2004), Murter (Edo Juraga 2010), Zlarin (Slavko Bjažić – Ante Dean 2002), nekoliko hvarskih naselja (Dinko Matković, Vrboška 2004; Radoslav Benčić, Hvar 2013; II. izdanje 2014; Ante Barbić, Pitve i Zavala 2012), bračka mjesta zahvaljujući Petru Šimunoviću (*Rječnik bračkih čakavskih govora*, 2006, 2009), Siniši Vukoviću (Selca 2001) i Ivi Iveliću Tičinu (Pražnice, 2015). Djelomično je objavljen komiški rječnik Joška Božanića (u *Čakavskoj riči* 2006. i 2008) koji je sastavljao i rječnike viških facendi (*Viški facendijer*, 2015), a i Korčula je dobro zastupljena (Blato – Petar Milat Panža, 2015; Smokvica – Božo Baničević, 2000; Lumbarda – Roko Cebalo, 2005; Korčula – Damir Kalogjera, Mirjana Fattorini Svoboda, Višnja Josipović Smojver, 2008). I trogirski rječnik izišao je u drugom izdanju – Duško Geić, 2015. Pelješki govori sad su nešto bolje leksikografski pokriveni (Anto Tješimir Rusković Tićo, Pijavičino itd. 2001; Nina Vodopić, Kuna, 2006), a solidno su obrađeni kaštelanski idiomi (Radojka Baldić-Đugum, 2006), Okrug kod Trogira (Manuela Bareta Buličić, 2014)

i poglavito Bibinje (Božidar Šimunić, 2013). Potpuno neznatne rječnike ovdje ne spominjemo.

Među čakavcima uz bužetski dijalekt problematično je i Lastovo, koje je, slično Pelješcu, dobilo rječnik (Kristo Kučarić Kolende, 2001), ali bi bili potrebni i dodatni napori. Morali bi pomoći profesionalni lingvisti i zajednica.

Izrazito je u 21. stoljeću oživjela i š t o k a v s k a leksikografija, a i potkraj prošloga stoljeća vrlo su se osjećale najave toga procesa. U povodu novoštokavsko-ikavskog dijalekta do 1990. bilježimo prinose raznih autora, a potkraj stoljeća aktivirali su se Paško Bikić (Promina, 1994), Pavica Novaković (Sumartin, 1994), Mate Matas te Duje Šilović (Dalmatinska zagora, 1995), Mile Japunčić (Sveti Rok, 1996), Nikola Ramić (livanjsko-duvanjski govorni tip, 1999), Walter Breu i Giovanni Piccoli (Kruč, 2000), Agostina Piccoli i Antonio Sammartino (Mundimitar, 2000). Japunčić je svoj leksikografski rad nastavio i u 21. stoljeću, 2013. i 2016. Na početku 21. stoljeća javili su se Jure Karakaš (Podlapac u Lici, 2001), Ivan Branko Šamija sa suradnicima na imotskom području (Šamija – Ujević 2001; Ivan Branko Šamija 2004), Smiljana Šunde (Podgora, dva prinosna 2001), Marko Čuljat (Lika, 2004), Ivica i Filip Gusić (Dalmatinska zagora i zapadna Hercegovina, 2004), Ivan Milković (Lika, 2009), rječnici Vojislav Mataga (Opuzen, 2003; 2010), Ante Sekulić (Bačka, 2005), Ivo Jakovljević (Šibenik, 2006; 2007), Ante Kraljević (zapadna Hercegovina, 2013), Ivan Babić (Studenci kod Imotskoga, 2008), Mile Bašić (Škabrnja, 2013), Mladen Mateljak (2002; 2011; Mateljak je svoje leksikografsko izdanje s područja Donje Neretve objavio prvi put još potkraj 20. stoljeća). Rječnik nalazimo i u knjizi Mire Menac-Mihalić *Fonologija novoštokavskih ikavskih govora u Hrvatskoj*, 2005. U Sekulićevu rječniku nalazimo i šokački leksik slavenskoga tipa.

Leksikografski su novoštokavskim ijekavskim govorima pristupili Milko Popović (Žumberak, 1941) i Stjepan Sekereš (npr. Baranja, 1980), a u novije vrijeme, na početku 21. stoljeća, dobili smo tri dubrovačka rječnika. Najambiciozniji je *Rječnik dubrovačkog govora* (2002) Mihaila Bojanića i Rastislave Trivunac, manje su zahtjevni rječnici Melite Bego Urban (2003) te Davora Mladošića i Maje Milošević (2011). Bio bi vrlo potreban koji rječnik toga dijalekta s leksikom nedubrovačke zone, a i potanki rječnik dubrovačkih Hrvata.

Dugo su govori slavenskoga dijalekta bili vrlo zanemareni u leksikografiji. Tako se može reći iako je godinama marljivi Stjepan Sekereš objavljivao zbirke riječi uz brojne studije o govorima rečenoga dijalekta. Godine 1993. publiciran je rječnik Donjega Miholjca Latinke Golić. Godine 1997. u hrvatsku je leksikografiju ušao Martin Jakšić koji je tada objavio mali rječnik Starih Mikanovaca, uslijedio je mnogo znatniji *Divanimo po slavonski* (2003), a nedavno je izišao golemi *Rječnik govora slavonskih, baranjskih i srijemskih* (2015), koji ne sadrži samo leksik sla-

vonskoga dijalekta nego i drugih govora toga prostranog područja. Nakon mnogo čekanja objavljena je disertacija Bratoljuba Klaića *Bizovačko narječje* (2007), a ona sadrži i rječnik. Rječnik nalazimo i u knjizi Emine Berbić-Kolar i Ljiljane Kolenić *Sičanske riči* (2014). Napominjem da je mnogo pozornosti posvećeno germanizimima u Osijeku na kojem su području zasluge stekli Theo Binder (2006), Velimir Petrović (2008) i Stanko Dragičević (2014). Napominjem da su 2016. objavljeni rječnici Monoštora (Marija Šeremešić) i Santova (Živko Mandić), nedavno i rječnik podgajničkoga govora Marije Znike. Bio bi vrlo potreban rječnik područja oko Orašja, s time da su ti govori u znanosti dobro poznati, prvenstveno zahvaljujući radu Josipa Baotića.

Slabo je leksikografski obrađen istočnobosanski dijalekt. U posljednje doba izišao je *Rječnik tešanjškoga kraja* (2014) Kemala Ljevakovića, jedino ne znamo koliko je on pouzdan uopće i posebno glede govora tešanjških Hrvata. Izvanredno bi bio potreban rječnik barem jednoga hrvatskoga govora istočnobosanskoga tipa.

Vlahijska oaza u Austriji dobro je i u cjelini i leksikografski obrađena još u prošlom stoljeću zahvaljujući Siegfriedu Tornowu (1971, 1989).

Za područje oko Iloka već imamo mali Sekerešov rječnik (1983), odnedavno i učenički *Mali iločki zavičajni rječnik*. U tim govorima prevladavaju osobine novoštokavskoga ekavskog dijalekta, a donekle se čuvaju i stare značajke slavonskoga tipa. U taj bi dijalekt ekavske novoštokavštine ulazio i rječnik Ilije Žarkovića (*Zaboravljeni rječnik: govor golubinačkog kraja*, 2009); i u tom su govoru stare šokačke crte uglavnom izgubljene.

Bolje se slavonske (šokačke) osobine čuvaju u govoru Hrvata u Rekašu u Rumunjskoj, ne, naravno, sasvim dobro. I taj bi govor, sada djelomice kosovsko-resavskoga tipa, trebalo leksikografski obraditi.

Potreban bi bio također barem jedan rječnik bokeljskih Hrvata (zetsko-južnosandžački dijalekt).

Nedostaju rječnici govora *t o r l a č k o g a* narječja kojima govore Hrvati, ali osnovne rječničke podatke nalazimo već u glasovitoj Petrovicijevoj monografiji o karaševskom govoru iz 1935.

U *k a j k a v s k o m* narječju u 21. stoljeću leksikografski je rad vrlo oživio. U ovom članku ne ćemo se osvrtni na noviju podjelu kajkavštine na dijalekte.

Najviše rječnika imamo s područja zagorsko-međimurskoga dijalekta, a prvi rječnik s toga područja objavio je Franjo Hrg (*Ivanečki govor i rječnik*, 1996). Vrijedno je istaći golemi rječnik Tomislava Lipljina (*Rječnik varaždinskoga kajkavskog govora*, 2002), koji u drugom izdanju iz 2013. obasiže 2563 stranice. Početku stoljeća pripada i *Mali tematski rječnik samoborskoga kajkavskog govora* Milana Žegarca Peharnika 2003, 2015. objavljen u drugom izdanju. Veliku aktivnost razvio

je Đuro Blažeka. On je sa Stjepanom Belovićem objavio rječnik govora Svetog Đurđa (2009), s Grozdanom Rob *Rječnik Murskog Središća* (2014), s Istvanom Nyomarkayem i Erikom Racz rječnik pomurskih Hrvata (2009). Franjo Šatović i Ivan Kalinski ostvarili su rječnik zagrebačkoga Cerja (2012), a i Zagreb je dosta zainteresirao leksikografe, i to njemačke posuđenice u njemu (Zrinka Glovacki-Bernardi, Lara Hölbling Matković, Sanja Petrušić-Goldstein, *Agramer*, 2013) i tzv. purgerski rječnik kojim se je pozabavio Ivan Brnčić (2013). Središnjim kajkavskim zagorskim područjem leksikografski se je bavio Stanko Vranić: *Tak se govori(le) prinias*, 2010, II. izdanje 2015. Viktor Crnek prikupljao je leksik krapinskoga i rodobojskoga kraja (*Kaj ne bi pozabili*, treće izdanje 2008). *Kajkavski rječnik okolice Svetog Ivana Zeline* Stjepana Dragije izišao je 2016., dakle, nakon perioda koji nas u ovom radu osobito zanima. Upravo je tiskan i *Rječnik preloške skupine govora međimurskog dijalekta Đure Blažeke*.

Tradicionalno su među kajkavcima leksikografski najraspoloženiiji Podravci. Takvim je radom počeo Franjo Fancev (Virje, 1907), nastavio ga Josip Herman (Virje, 1973), a od devedesetih godina vrlo znatne prinose donosi Jela Maresić. Ona je 2008. s Mirom Menac-Mihalić objelodanila *Frazeologiju križevačko-podravskih govora s rječnicima*, a s Vladimirom Miholekom *Opis i rječnik đurđevečkoga govora*, 2011. Važnih njenih leksikografskih postignuća ima još, npr. govor i rječnik Molvi, *Hrvatski dijalektološki zbornik*, 16, 2010., a i potkraj 20. stoljeća njen je leksikografski rad bio znatan, prije svega u pogledu govora Podravske Sesveta. Svakako, vrlo važni su rječnici Gole (Ivan Večenaj – Mijo Lončarić, 1997) i Đelakovca s okolicom (Mijo Sobol, 2005).

S područja turopoljsko-posavskoga dijalekta važna je monografija Antuna Šojata Turopoljski govori iz 1982; ona sadrži i rječnik. Ponovno je ta monografija tiskana 2010. Uglavnom je to mračlinski rječnik, nerijetko opskrbljen primjerima uporabe pojedinih riječi. Vrlo je skromna opsegom i ambicijama zbirka riječi u knjizi Stjepana Krpana *Hrvati u Keči* (1983), a radi se o Hrvatima preseljenima oko 1800. u Rumunjsku, pa su njihovo turopoljsko-posavsko podrijetlo i utjecaj njihove nove domovine jasno vidljivi i iz donesenih riječi. U novije vrijeme izišao je *Mali slikovni rječnik zavičajnoga govora Žabna, Odre, Stupna, Sela i Grede* (2005), a u tom kolektivnom poslu važan je bio udio Mije Lončarića. Bez znatnijih je leksikografskih ambicija rječnik Domagoja Sremića uvršten u monografiju *Župa Martinska Ves* (2007), kao i drugi manji rječnički pokušaji, npr. slikovni rječnik Donje Kupčine Anđelke Vidović (2014).

Goranski dijalekt također ima važnih leksikografskih ostvarenja. Slavko Malnar donio je u tri izdanja rječnike čabarskoga kraja. Delnički rječnik pripremili su Marija Pavešić, Blaženka Magaš i Željko Laloš (2006). Zvonimir Erjavec napisao

je rječnik ravnogorsko-sušičko-španovačkoga govora (2014), a riječ je o idiomima uglavnom slovenske fizionomije. Potkraj prošloga stoljeća izišao je rječnik *Fužinarski kaj* Zlate Bujan-Kovačević.

Godine 2015. donjosutlanski dijalekt dobio je reprezentativni *Rječnik kajkavske donjosutlanske ikavice* većeg broja autora.

S područja prigorskoga dijalekta važni su rječnički prinosi Stjepka Težaka, osobito onaj u monografiji *Ozaljski govor*, 1981.

Rječnik govora Vedešina i Umoka u Mađarskoj dao je Peter Houtzagers 1999. u okviru monografije o tim idiomima. To su govori danas nedaleko od Šoprona kakvih u Hrvatskoj nema.

Razumije se, moglo bi se o značajkama i o vrijednostima svih tih rječnika raspravljati dugo i potanko. Oni su, naravno, vrlo različiti gleda li se na njihovu kakvoću, na njihovu opširnost, na metodologiju njihove izrade itd. Sve u svemu, može se zaključiti da je sada sav hrvatski jezik u živu bogaćenju rječničke baštine.

LITERATURA

Dalibor Brozović, »Dijalekatska slika hrvatskosrpskoga jezičnog prostora (*In memoriam prof. Mati Hrasti*)«, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 8, 1970, 5-32 + 7 zemljovida

Hrvatski jezik u XX. stoljeću, Matica hrvatska, Zagreb, 2006.

Josip Lisac, *Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2003.

Josip Lisac, *Hrvatska dijalektologija 2. Čakavsko narječje*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2009.

Josip Lisac, *Dvije strane medalje. Dijalektološki i jezičnopovijesni spisi o hrvatskom jeziku*, Književni krug, Split, 2012.

Josip Lisac, *Dijalektološki i jezičnopovijesni ogleđi*, Matica hrvatska, Zagreb, 2016.

Mijo Lončarić, *Kajkavsko narječje*, Školska knjiga, Zagreb, 1996.

Jela Maresić, »Kajkavska dijalekatna leksikografija«, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 29, 2003, 391-406.

Sanja Vulić, »O rječnicima izvornih čakavskih govora«, u: *Rječnik i društvo*, Zagreb, 1993, 383-387.

Sanja Vulić, »Dvojezični gradišćansko-hrvatski rječnici«, *Čakavska rič*, XXIX, 2001, 2, 23-46.

LOOKING AT THE MAPS OF CROATIAN DIALECT DICTIONARIES
FROM 1990 TO 2015

Summary

Croatian dialectal lexicography of the 20th century was long underdeveloped and neglected, then it came to life in the second half of the century only to become extraordinarily vivid from the 1990s, not only the Chakavian one, but also the Shtokavian and Kajkavian, too. At this point there are very extensive and extraordinarily valuable dictionaries by numerous authors which make for a remarkable corpus for linguistic and many other analyses. Here we attach the maps portraying Croatian dialectal lexicography of a certain period.

Key words: *dialect; Croatian language; lexicography; accent.*

SULLE CARTE DEI VOCABOLARI DIALETTALI CROATI
DAL 1990 AL 2015

Riassunto

La lessicografia dialettale croata nel 20 secolo è stata a lungo trascurata, nella seconda metà del secolo si è ripresa un poco, per poi svilupparsi notevolmente dal 1990, non solo quella ciacava ma anche quella stocava e caicava. Ora disponiamo già di vocabolari molto ampi e validissimi di diversi autori, ed essi sono sicuramente ottime fonti per le analisi linguistiche e di molti altri generi. Si riportano qui le carte che presentano la lessicografia dialettale croata di un certo periodo.

Parole chiave: *dialetto; lingua croata; lessicografia; idioma*

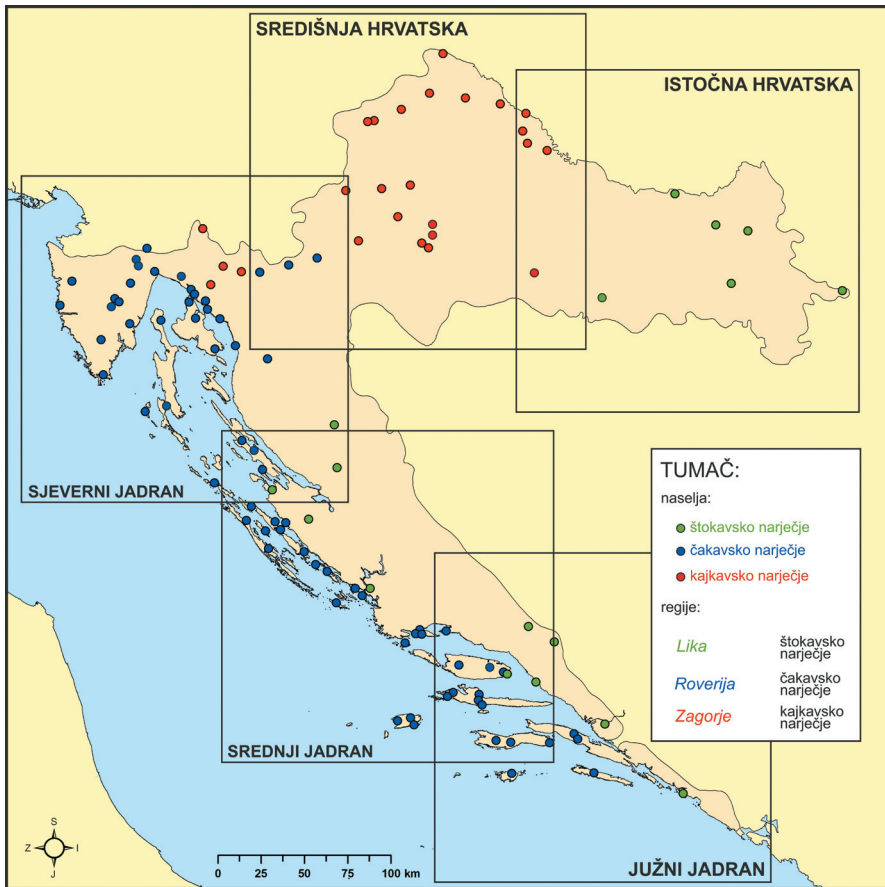
Podaci o autoru:

Josip Lisac, redoviti profesor u trajnom zvanju na Sveučilištu u Zadru,
Odjel za kroatistiku. Kućna adresa: Ulica B.Krnarutića 4, 23000 Zadar.
Telefoni: 023251591; 0995170220

KARTE

JUŽNI JADRAN

ISTOČNA HRVATSKA

